

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष १, अंक १४(२)]

शुक्रवार, एप्रिल २४, २०१५/वैशाख ४, शके १९३७

[पृष्ठे १६, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक २५

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०१५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०.—महाराष्ट्र मुद्रांक अधिनियमात आणखी सुधारणा करण्याकरिता अधिनियम	पृष्ठे
१-१६	

दिनांक २२ एप्रिल २०१५ रोजी माननीय राज्यपालांनी संमती दिलेला महाराष्ट्र विधानमंडळाचा पुढील अधिनियम माहितीसाठी, याद्वारे, प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

एम. ए. सईद,
प्रधान सचिव व विधि परामर्शी,
महाराष्ट्र शासन,
विधि व न्याय विभाग.

सन २०१५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २०.

(माननीय राज्यपालांची संमती मिळाल्यानंतर “महाराष्ट्र शासन राजपत्रात ” दिनांक २४ एप्रिल २०१५ रोजी प्रथम प्रसिद्ध केलेला अधिनियम.)

महाराष्ट्र मुद्रांक अधिनियमात आणखी सुधारणा करण्याकरिता अधिनियम.

१९५८ चा ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांकरिता, महाराष्ट्र मुद्रांक अधिनियम यात आणखी ६०. सुधारणा करणे इष्ट आहे; त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या सहासष्टाव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

१. या अधिनियमास, महाराष्ट्र मुद्रांक (सुधारणा) अधिनियम, २०१५, असे म्हणावे. संक्षिप्त नाव.

१९५८ चा ६०. महाराष्ट्र मुद्रांक अधिनियम (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “मुख्य अधिनियम” असा सन १९५८ चा अधिनियम क्रमांक ६० याच्या कलम २ च्या अगोदर पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल :—

“(अअ) “अपर मुद्रांक नियंत्रक, मुंबई” याचा अर्थ, राज्य शासनाने, पदनिर्देशित केलेला असा अधिकारी किंवा असे अधिकारी, असा आहे आणि यात राज्य शासनास, राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे, त्याबाबतीत नेमून देता येईल अशा अन्य कोणत्याही अधिकाऱ्याचा समावेश होतो ;”.

(१)

सन १९५८ चा
अधिनियम
क्रमांक ६०
याच्या कलम ४
ची सुधारणा.

३. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ४ मध्ये,—

(क) पोट-कलम (१) मध्ये,—

(एक) “विक्री,” या मजकुरानंतर, “भाडेपट्टा,” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल ;

(दोन) दुसऱ्यांदा आलेल्या “विकास करार,” या मजकुरानंतर “भाडेपट्टा,” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल ;

(ख) समासटीपेमध्ये, “विक्री,” या मजकुरानंतर “भाडेपट्टा,” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल.

सन १९५८ चा
अधिनियम
क्रमांक ६०
याच्या कलम
१०ची सुधारणा.

४. मुख्य अधिनियमाच्या कलम १० मध्ये, पोट-कलम (३) नंतर, पुढील पोट-कलम समाविष्ट करण्यात येईल :—

“(३अ) ई-प्रदानाद्वारे मुद्रांक शुल्क प्रदान करण्यासाठी, शासकीय जमा लेखांकन यंत्रणेच्या (आभासी कोषागार) वापराचे विनियमन करण्याची कार्यपद्धती ही, मुख्य नियंत्रक महसूल प्राधिकारी आदेशाद्वारे निर्धारित करील अशी असेल.”.

सन १९५८ चा
अधिनियम
क्रमांक ६०
यामध्ये कलम
१०ड समाविष्ट
करणे.

५. मुख्य अधिनियमाच्या कलम १०क नंतर, पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :—

विवक्षित विभाग,
संघटना, संस्था,
इत्यादींनी मुद्रांक
शुल्क प्रदानाची
सुनिश्चिती करणे.

“१०ड. (१) या अधिनियमात काहीही अंतर्भूत केलेले असले तरी, राज्य शासनास, **राजपत्रातील** अधिसूचनेद्वारे, राज्य शासनाचा कोणताही विभाग, स्थानिक स्वराज्यसंस्था, निमशासकीय संघटना, बँक व्यवसायी किंवा बँकेतर वित्तीय संस्था किंवा राज्य शासनाची मालकी, नियंत्रण असलेले किंवा राज्य शासनाकडून भरीव अर्थसहाय्य प्राप्त करणारा निकाय किंवा त्यांचा कोणताही वर्ग, त्यांच्या यंत्रणेमार्फत संमत होणाऱ्या किंवा त्यांच्या कार्याशी संबंधित असलेल्या, त्या अधिसूचनेत विनिर्दिष्ट करण्यात येतील अशा, नोंदणी अनिवार्य नसलेल्या संलेखांच्याबाबतीत शासकीय जमा लेखांकन यंत्रणेमार्फत राज्य शासनाकडे यथोचित शुल्क भरले जाते याची सुनिश्चिती करतील, असे निदेश देता येतील.

(२) मुख्य नियंत्रक महसूल प्राधिकारी, चलान विरुपित करण्यासाठी आणि अशा संलेखांवर पृष्ठांकन करण्यासाठी, पोट-कलम (१) मध्ये नमूद केलेल्या अशा विभागाने किंवा निकायाने नामनिर्देशित केलेल्या व्यक्तीला समुचित अधिकारी म्हणून प्राधिकृत करील.

(३) चलान विरुपित केल्यानंतर, संलेखांवर पुढील प्रमाणे पृष्ठांकन करणे हे, अशा प्रकारे प्राधिकृत केलेल्या समुचित प्राधिकाऱ्याचे कर्तव्य असेल.

“पावती/चलान क्रमांक ..... / जीआरएन क्रमांक ..... सीआयएन ..... दिनांक ..... अन्वये रुपये ..... एवढे मुद्रांक शुल्क हे, *रोखीने / दर्शनी धनाकर्षाद्वारे/प्रदानादेशाद्वारे/ईचलनाद्वारे भरण्यात आले.

कार्यालयाची मोहोर.

अधिकाऱ्याची स्वाक्षरी.

*लागू नसेल ते खोडावे.”.

६. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ३० मध्ये,—

(क) खंड (फ) मध्ये, “ आणि ” हा मजकूर वगळण्यात येईल ;

(ख) खंड (फ) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल :—

“ (फ-अ) अनुसूची एक च्या अनुच्छेद ६३ मध्ये तरतूद केलेल्या कार्यकंत्राटाच्या संलेखांच्याबाबतीत, कंत्राट मिळणाऱ्या व्यक्तीला ; ”.

सन १९५८ चा
अधिनियम क्रमांक
६० याच्या कलम
३० ची सुधारणा.

७. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ३१ च्या पोट-कलम (४) मधील परंतुकामध्ये, “ दुपटीपेक्षा ” या मजकुराऐवजी “ चौपटीपेक्षा ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

सन १९५८ चा
अधिनियम क्रमांक
६० याच्या
कलम ३१ ची
सुधारणा.

८. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ३२अ मध्ये,—

(एक) पोट-कलम (१) मध्ये, “ भाडेपट्याचे हस्तांतरणपत्र ” या मजकुरानंतर, “ आणि तसेच, मालमत्तेच्या बाजारमूल्याच्या आधारे शुल्क आकारणीयोग्य असलेले, अनुसूची एक मध्ये नमूद केलेले इतर कोणतेही संलेख ” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल;

(दोन) पोट-कलम (२) मधील, तिसऱ्या परंतुकातील, “ दुपटीपेक्षा ” या मजकुराऐवजी “ चौपटीपेक्षा ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(तीन) पोट-कलम (४) मधील,—

(क) पहिले व दुसरे परंतुक वगळण्यात येतील;

(ख) तिसऱ्या परंतुकातील, “ दुपटीपेक्षा ” या मजकुराऐवजी “ चौपटीपेक्षा ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

सन १९५८ चा
अधिनियम क्रमांक
६० याच्या कलम
३२अ ची
सुधारणा.

९. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ३२ब मध्ये,—

(एक) पोट-कलम (१) मध्ये, “ लेखी अर्जाद्वारे अशा आदेशाविरुद्ध ” या मजकुरानंतर “ मुंबई शहर व मुंबई उपनगर जिल्ह्यांत स्थित असलेल्या, संलेखाच्या विषयवस्तू असणाऱ्या मालमत्तांच्या बाबतीत अपर मुद्रांक नियंत्रक, मुंबई याच्याकडे आणि इतर भागांत स्थित असलेल्या मालमत्तांच्या बाबतीत ” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल ;

(दोन) पोट-कलम (२) मध्ये, “ उप नोंदणी महानिरीक्षक ” या मजकुरापूर्वी “ अपर मुद्रांक नियंत्रक, मुंबई किंवा ” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल.

सन १९५८ चा
अधिनियम
क्रमांक ६०
याच्या कलम
३२ब ची
सुधारणा.

१०. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ३४ च्या परंतुकामध्ये, खंड (अ) च्या उप-खंड (दोन) मधील परंतुकामध्ये, “ दुपटीपेक्षा ” या मजकुराऐवजी “ चौपटीपेक्षा ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

सन १९५८ चा
अधिनियम
क्रमांक ६०
याच्या कलम
३४ ची
सुधारणा.

सन १९५८ चा
अधिनियम क्रमांक
६० याचे कलम
३८ वगळणे.

११. मुख्य अधिनियमाचे कलम ३८ वगळण्यात येईल.

सन १९५८ चा
अधिनियम क्रमांक
६० याच्या
कलम ३९ ची
सुधारणा.

१२. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ३९ च्या पोट-कलम (१) मध्ये, उप-खंड (ब) च्या पहिल्या परंतुकामधील, “ दुपटीपेक्षा ” या मजकुराऐवजी “ चौपटीपेक्षा ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

सन १९५८ चा
अधिनियम क्रमांक
६० याच्या
कलम ४० ची
सुधारणा.

१३. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ४० मध्ये, “ अशी खात्री पटली असेल तर, त्यास, ” या मजकुरानंतर “ मुंबई शहर आणि मुंबई उपनगर जिल्ह्यांतील क्षेत्रांच्या बाबतीत अपर मुद्रांक नियंत्रकाच्या आणि इतर क्षेत्रांच्या बाबतीत नोंदणी उप महानिरीक्षक व मुद्रांक उप नियंत्रकाच्या पूर्व मान्यतेने, ” हा मजकूर जादा दाखल करण्यात येईल.

सन १९५८ चा
अधिनियम क्रमांक
६० याच्या
कलम ४८ ची
सुधारणा.

१४. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ४८ मधील, पोट-कलम (१) मध्ये, परंतुकाऐवजी, पुढील परंतुक दाखल करण्यात येईल :-

“ परंतु, **अनुसूची एक** च्या अनुच्छेद २५ अन्वये ज्यावर मुद्रांक शुल्क भरले आहे अशा स्थावर मालमत्तेच्या विक्रीच्या करारनाम्याची, नोंदणी अधिनियम, १९०८ च्या १९०८ चा तरतुदीअन्वये नोंदणी केली असेल आणि त्यानंतर असा करारनामा हा, विक्री करारनाम्याच्या १६. निष्पादनाच्या दिनांकापासून पाच वर्षांच्या आत, अशा करारनाम्याची विषयवस्तू असलेल्या मालमत्तेचा ताबा घेण्यापूर्वी कोणत्याही कारणास्तव नोंदणीकृत रद्दबातल विलेखाद्वारे रद्द केला असेल तेव्हा, रद्दबातल विलेखाच्या नोंदणीच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या आत अनुतोषासाठी अर्ज करता येईल. ”.

सन १९५८ चा
अधिनियम क्रमांक
६० याच्या कलम
५२अ ची
सुधारणा.

१५. मुख्य अधिनियमाच्या पोट-कलम ५२अ मध्ये,—

(क) पोट-कलम (१) मधील “ एक लाख ” या मजकुराऐवजी “ पाच लाख ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(ख) पोट-कलम (२) मधील “ दहा लाख ” हा मजकूर ज्या दोन ठिकाणी आला आहे त्या दोन्ही ठिकाणी त्या मजकुराऐवजी “ वीस लाख ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

सन १९५८ चा
अधिनियम क्रमांक
६० मध्ये कलम
६७अ समाविष्ट
करणे.

१६. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ६७ नंतर पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :-

माहिती सादर
करण्याचे
आबंधन.

“ ६७अ. (१) शुल्क आकारणीयोग्य असलेल्या संलेखाची निर्मिती, निष्पादन, देखभाल, नोंदणी, सत्यापन करण्यासाठी जबाबदार असलेली, राज्य शासनाकडून **राजपत्रात** अधिसूचित करण्यात येईल अशी कोणतीही व्यक्ती, संस्था, संघटना, कंपनी किंवा निकाय, मुख्य नियंत्रक महसूल प्राधिकाऱ्याने याबाबतीत विनिर्देशपूर्वक प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही अधिकाऱ्याकडून सांगण्यात येईल तेव्हा, मुख्य नियंत्रक महसूल प्राधिकाऱ्याकडून विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या नमुन्यात आणि कालमर्यादेच्या आत माहिती सादर करतील.

(२) पोट-कलम (१) अन्वये माहिती सादर करण्यासाठी जबाबदार असलेली अशी कोणतीही व्यक्ती, संस्था, संघटना, कंपनी किंवा निकाय यांनी विनिर्दिष्ट मुदतीच्या आत ती माहिती सादर करण्यात कसूर केल्यास, मुख्य नियंत्रक महसूल प्राधिकारी किंवा याबाबतीत त्याने प्राधिकृत केलेला इतर कोणताही अधिकारी, अशा कसूरदारास प्रत्येक

कसुरीबद्दल शास्ती म्हणून पाचशे रुपयांपेक्षा कमी नसेल परंतु दहा हजार रुपयांपर्यंत असू शकेल इतकी रक्कम भरण्याचा निदेश देईल. ”.

१७. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ६८ ऐवजी, पुढील कलम दाखल करण्यात येईल :—

सन १९५८ चा अधिनियम क्रमांक ६० याच्या कलम ६८ ची सुधारणा.

२००० चा
२१.

“ ६८. जिल्हाधिकाऱ्याच्या दर्जापेक्षा कमी दर्जा नसलेल्या कोणत्याही अधिकाऱ्यास, ज्यावरून कोणत्याही शुल्कासंबंधातील कोणतीही लबाडी किंवा अकृती उघड होईल, अशा कोणत्याही नोंदवह्या, पुस्तके, अभिलेख तसेच, माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम, २००० याच्या कलम २ च्या पोट-कलम (१) च्या खंड (न) खाली नमूद केलेल्या डिस्क्रेट, मॅनेटिक कार्ट्रिज टेप, सीडी-रॉम किंवा इतर कोणतेही संगणकीय वाचनीय साधन किंवा कोणताही इलेक्ट्रॉनिक अभिलेख, कागदपत्रे, दस्तऐवज, संलेख किंवा कार्यवृत्ते यांचे निरीक्षण करणे किंवा ते मागविणे आवश्यक आहे असे मानण्यास पुरेसे कारण असेल तेव्हा, त्यास, सर्व वाजवी वेळी, स्वतः किंवा गट-ब मधील राजपत्रित अधिकाऱ्याच्या दर्जापेक्षा किंवा नोंदणी अधिनियम, १९०८ अन्वये नियुक्त केलेला दुय्यम निबंधक, श्रेणी-एक याच्या दर्जापेक्षा किंवा मुद्रांक निरीक्षकाच्या दर्जापेक्षा खालच्या दर्जाचा नसेल असा, या बाबतीत त्याने आपल्या वतीने प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही अधिकाऱ्यामार्फत कोणत्याही जागेत प्रवेश करता येईल आणि कोणत्याही व्यक्तीच्या, कार्यालयाच्या, व्यवसाय संस्थेच्या किंवा इतर कोणत्याही संस्थेच्या ताब्यातील त्या दस्तऐवजांचे निरीक्षण करता येईल आणि कोणतीही फी किंवा आकार न भरता, त्याला आवश्यक वाटतील अशा नोंदी व उतारे त्यावरून घेता येतील आणि कलम ३३ च्या तरतुदीनुसार आकारणीयोग्य असतील केवळ असेच दस्तऐवज जप्त करता येतील आणि ते अवरुद्ध करून ठेवता येतील. ”.

तपासणी करण्याचे व माहिती मागविण्याचे अधिकार.

१९०८ चा
१६.

१८. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ६८ नंतर, पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :—

सन १९५८ चा अधिनियम क्रमांक ६० यामध्ये कलम ६८अ समाविष्ट करणे.

“ ६८अ. जर कोणतीही व्यक्ती कलम ६८ अन्वये प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही अधिकाऱ्याच्या प्रवेशास प्रतिबंध करील किंवा त्यांची अडवणूक करील किंवा उचित सहाय्य करणार नाही तर, त्या व्यक्तीस, अपराध सिद्ध झाल्यावर, एका महिन्यापेक्षा कमी नसेल परंतु सहा महिन्यांपर्यंत असू शकेल इतक्या मुदतीच्या कारावासाची आणि पाच हजार रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या द्रव्यदंडाची शिक्षा होईल. ”.

अधिकाऱ्यांना प्रतिबंध करणे किंवा त्यांची अडवणूक करणे हा अपराध असणे.

१९. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ७२ मध्ये,—

सन १९५८ चा अधिनियम क्रमांक ६० याच्या कलम ७२ ची सुधारणा.

(एक) खंड (अ) मध्ये, “ आणि ” हा शब्द वगळण्यात येईल;

(दोन) खंड (अ) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल :—

“ (अअ) कलम ९ च्या खंड (ब) द्वारे त्याला प्रदान केलेले अधिकार, अपर मुद्रांक नियंत्रक, मुंबई यांच्याकडे किंवा इतर कोणत्याही अधिकाऱ्याकडे ; आणि ”.

सन १९५८ चा
अधिनियम क्रमांक
६० याची
अनुसूची एक ची
सुधारणा.

२०. मुख्य अधिनियमाच्या अनुसूची एक मध्ये,—

(१) अनुच्छेद १ मध्ये,—

(क) खंड (१) च्या उप-खंड (ड) मधील, स्तंभ (२) मध्ये “ शंभर रुपयांच्या कमाल मर्यादेच्या अधीन राहून एक रुपया ” या मजकुराऐवजी “ अशा ऋणाच्या रकमेच्या किंवा मूल्याच्या ०.०१ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(ख) खंड (२) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ रकमेपैकी दर शंभर रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता एक रुपया ” या मजकुराऐवजी “ रकमेच्या एक टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(२) अनुच्छेद २ ऐवजी, पुढील अनुच्छेद दाखल करण्यात येईल :—

“ २. प्रशासन बंधपत्र—

सरकारी बचत बँक अधिनियम, १८७३ याच्या पाचशे रुपये ; ” ; १८७३ चा
कलम ६ अन्वये किंवा भारतीय उत्तराधिकार ५.
अधिनियम, १९२५ अन्वये देण्यात आलेल्या १९२५ चा
बंधपत्रासह प्रशासन बंधपत्र. ३९.

(३) अनुच्छेद ३ मधील स्तंभ (२) मध्ये, “ दोनशे रुपये ” या मजकुराऐवजी “ एक हजार रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(४) अनुच्छेद ५ मध्ये,—

(अ) खंड (ग-ड) मध्ये—

(एक) उप-खंड (एक) मध्ये,—

(क) नोंद (अ) मधील स्तंभ (२) मध्ये, “ अनुच्छेद ६० अन्वये देय असलेल्या शुल्काएवढे शुल्क ” या मजकुराऐवजी, “ अनुच्छेद ३६(चार) अन्वये देय असलेल्या शुल्काएवढे शुल्क ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(ख) नोंद (ब) मधील,—

(एक) उप-नोंद (१) च्या स्तंभ (२) मध्ये, “ दोनशे रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ दोनशे रुपये किंवा मोबदल्याच्या रकमेच्या ५ टक्यांएवढी रक्कम, यांपैकी जी अधिक असेल ती रक्कम ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) उप-नोंद (२) च्या स्तंभ (२) मध्ये, “ अनुच्छेद ६० अन्वये देय असलेल्या शुल्काएवढे शुल्क ” या मजकुराऐवजी, “ अनुच्छेद ३६ (चार) अन्वये देय असलेल्या शुल्काएवढे शुल्क ”, हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) उप-खंड (दोन) मधील,—

(एक) नोंद (अ) मधील स्तंभ (२) मध्ये, “ अनुच्छेद ६० अन्वये देय असलेल्या शुल्काएवढे शुल्क ” या मजकुराऐवजी, “ अनुच्छेद ३६(चार) अन्वये देय असलेल्या शुल्काएवढे शुल्क ”, हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) नोंद (ब) मधील,—

(क) उप-नोंद (१) च्या स्तंभ (२) मध्ये, “ शंभर रुपये ” या मजकुराऐवजी “ शंभर रुपये किंवा मोबदल्याच्या रकमेच्या ५ टक्यांएवढी रक्कम, यांपैकी जी अधिक असेल ती रक्कम ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(ख) उप-नोंद (२) च्या स्तंभ (२) मध्ये, “ अनुच्छेद ६० अन्वये देय असलेल्या शुल्काएवढे शुल्क ” या मजकुराऐवजी “ अनुच्छेद ३६ (चार) अन्वये देय असलेल्या शुल्काएवढे शुल्क ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(तीन) उप-खंड (तीन) मधील,—

(क) नोंद (अ) मधील स्तंभ (२) मध्ये, “ अनुच्छेद ६० अन्वये देय असलेल्या शुल्काएवढे शुल्क ” मजकुराऐवजी “ अनुच्छेद ३६ (चार) अन्वये देय असलेल्या शुल्काएवढे शुल्क ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(ख) नोंद (ब) मधील,—

(एक) नोंद (१) च्या स्तंभ (२) मध्ये, “ पन्नास रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ पन्नास रुपये किंवा मोबदल्याच्या रकमेच्या ५ टक्यांएवढी रक्कम, यांपैकी जी अधिक असेल ती रक्कम ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) नोंद (२) च्या स्तंभ (२) मध्ये, “ अनुच्छेद ६० अन्वये देय असलेल्या शुल्काएवढे शुल्क ” या मजकुराऐवजी “ अनुच्छेद ३६ (चार) अन्वये देय असलेल्या शुल्काएवढे शुल्क ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(ख) खंड (ह) मधील उप-खंड (अ) मध्ये,—

(एक) नोंद (एक) मधील,—

(एक) उप-नोंद (अ) च्या स्तंभ (२) मध्ये, “ दर १,००० रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता दोन रुपये पन्नास पैसे ” या मजकुराऐवजी, “ ०.२५ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) उप-नोंद (ब) च्या स्तंभ (२) मध्ये, “ दर १,००० रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता पाच रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ ०.५ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) नोंद (दोन) मधील,—

(एक) उप-नोंद (अ) च्या स्तंभ (२) मध्ये, “ दर १,००० रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता दोन रुपये पन्नास पैसे ” या मजकुराऐवजी “ ०.२५ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) उप-नोंद (ब) च्या स्तंभ (२) मध्ये, “ दर १,००० रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता पाच रुपये ” या मजकुराऐवजी “ ०.५ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(तीन) नोंद (तीन) मधील,—

(एक) उप-नोंद (अ) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ दर १,००० रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता दोन रुपये पन्नास पैसे ” या मजकुराएवजी, “ ०.२५ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) उप-नोंद (ब) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ दर १,००० रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता पाच रुपये ” या मजकुराएवजी, “ ०.५ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(चार) नोंद (चार) मधील,—

(एक) उप-नोंद (अ) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ दर १,००० रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता एक रुपया ” या मजकुराएवजी, “ ०.१ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) उप-नोंद (ब) मधील, स्तंभ २ मध्ये, “ दर १,००० रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता दोन रुपये ” या मजकुराएवजी, “ ०.२ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(पाच) नोंद (पाच) मध्ये,—

(एक) उप-नोंद (अ) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ दर १,००० रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता दोन रुपये पन्नास पैसे ” या मजकुराएवजी, “ ०.२५ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) उप-नोंद (ब) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ दर १,००० रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता पाच रुपये ” या मजकुराएवजी, “ ०.५ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(सहा) नोंद (सहा) मधील,—

(एक) उप-नोंद (अ) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ दर १,००० रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता एक रुपया ” या मजकुराएवजी, “ रकमेच्या ०.१ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) उप-नोंद (ब) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ दर १,००० रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता दोन रुपये ” या मजकुराएवजी, “ ०.२ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(५) अनुच्छेद ६ मधील,—

(अ) खंड (१) च्या,—

(एक) उप-खंड (अ) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ दर एक हजार रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता एक रुपया ” या मजकुराएवजी, “ ०.१ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) उप-खंड (ब) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ दर १,००० रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता दोन रुपये ” या मजकुराएवजी, “ ०.२ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(ब) खंड (२) मधील,—

(एक) उप-खंड (अ) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ दर एक हजार रुपयांकरिता किंवा त्यांच्या भागाकरिता एक रुपया ” या मजकुराएवजी, “ ०.१ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) उप-खंड (ब) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ दर १,००० रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता दोन रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ ०.२ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(तीन) स्पष्टीकरण एक नंतर, पुढील स्पष्टीकरण समाविष्ट करण्यात येईल :-

“ स्पष्टीकरण दोन.—या अनुच्छेदाच्या प्रयोजनार्थ, अतिरिक्त कर्जासाठी किंवा पूर्वीच्या कर्जामध्ये वाढ करण्यासाठी निष्पादित केलेला कोणताही नवीन संलेख हा, नवा संलेख असल्याचे समजण्यात येईल आणि त्यावर प्रतिभूत केल्या जाणाऱ्या किंवा वितरित केल्या जाणाऱ्या किंवा मंजूर केल्या जाणाऱ्या अतिरिक्त रकमेच्या मर्यादेपर्यंत शुल्क आकारणीयोग्य असेल. ”;

(६) अनुच्छेद ७ मध्ये,—

(एक) खंड (अ) च्या स्तंभ (२) मध्ये, “ शंभर रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ एक हजार रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) खंड (ब) च्या स्तंभ (२) मध्ये, “ दोनशे पन्नास रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ एक हजार रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(७) अनुच्छेद ८ मध्ये, स्तंभ (२) मधील, “ शंभर रुपये एवढ्या कमाल मर्यादेस अधीन राहून (अनुच्छेद १३) बंधपत्रावरील, शुल्काएवढे शुल्क ” या मजकुराऐवजी, “ शंभर रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(८) अनुच्छेद १० मध्ये, स्तंभ (२) मधील, “ दर ५,००,००० रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता एक हजार रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ भागभांडवलावर किंवा, यथास्थिति, वाढीव भागभांडवलावर ०.२ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(९) खंड (१२) ऐवजी, पुढील खंड दाखल करण्यात येईल :-

“ १२. निवाडा.— म्हणजे एखादा वाद चालू पाचशे असताना न्यायालयाच्या आदेशाखेरीज अन्यथा रुपये. ”;

निर्देश केल्यावर लवादाकडे विद्यमान किंवा भावी मतभेद दाखल करण्याविषयीच्या लेखी करारानुसार केलेला असेल असा, परंतु वाटणीचा निर्देश देण्याबाबतचा निवाडा नसेल असा, लवादाने किंवा पंचाने दिलेला कोणताही लेखी निर्णय.

(१०) अनुच्छेद १३ मध्ये,—

(क) स्तंभ (१) मधील, “ दर पाचशे रुपयांमागे किंवा त्याच्या भागामध्ये ” हा मजकूर वगळण्यात येईल ;

(ख) स्तंभ (२) मधील, “ शंभर रुपयांच्या किमान मर्यादेस अधीन राहून, पाच रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ पाचशे रुपयांच्या किमान मर्यादेस अधीन राहून, बंधपत्राच्या रकमेच्या एक टक्का ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(११) अनुच्छेद १४ मध्ये, स्तंभ (२) मधील, “ तितक्याच रकमेकरिता बंधपत्रावरील (अनुच्छेद १३) शुल्काएवढे शुल्क ” या मजकुराऐवजी, “ पाचशे रुपयांच्या किमान मर्यादेस अधीन राहून, बंधपत्राच्या रकमेच्या एक टक्का ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(१२) अनुच्छेद १५ मध्ये, स्तंभ (२) मधील, “ शंभर रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(१३) अनुच्छेद १७ मध्ये, स्तंभ (२) मधील, “ दर एक हजार रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता एक रुपया ” या मजकुराऐवजी, “ ०.१ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(१४) अनुच्छेद १८ मध्ये, स्तंभ (२) मधील, “ शंभर रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(१५) अनुच्छेद २४ मध्ये, स्तंभ (२) मधील, “ दोनशे रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(१६) अनुच्छेद २५ मध्ये, खंड (अ) ऐवजी, पुढील खंड दाखल करण्यात येईल :-

“ (अ) जंगम मालमत्तेच्या बाबतीत मालमत्तेच्या बाजार असेल तर, मूल्याच्या ३ टक्के. ”;

(१७) अनुच्छेद २८ ऐवजी, पुढील अनुच्छेद दाखल करण्यात येईल :-

“ २८. सीमाशुल्क बंधपत्र किंवा उत्पादनशुल्क पाचशे बंधपत्र.-म्हणजेच, त्यावेळी अमंलात रुपये. ”;

असलेल्या कोणत्याही कायद्याच्या तरतुदींस अनुसरून किंवा सीमाशुल्क अथवा उत्पादनशुल्क यांच्यापैकी कोणत्याही शुल्कासाठी किंवा त्यांच्यासंबंधात किंवा त्यातील लबाडीस किंवा टाळाटाळीस प्रतिबंध करण्यासाठी, किंवा त्यासंबंधीच्या कोणत्याही बाबींसाठी किंवा गोष्टींसाठी सीमाशुल्क किंवा उत्पादनशुल्क अधिकाऱ्यांच्या निदेशास अनुसरून दिलेले कोणतेही बंधपत्र.

(१८) अनुच्छेद ३४ मध्ये, स्तंभ (२) मधील, विद्यमान परंतुकानंतर पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :-

“ परंतु आणखी असे की, जर निवासी आणि कृषि मालमत्ता ही पती, पत्नी, मुलगा, मुलगी, नातू, नात, मरण पावलेल्या मुलाची पत्नी यांना बक्षीस दिलेली असेल तर, आकारणीयोग्य शुल्काची रक्कम दोनशे रुपये इतकी असेल. ”;

(१९) अनुच्छेद ३५ मध्ये, स्तंभ (२) मधील, “ दोनशे रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(२०) अनुच्छेद ३९ मध्ये,-

(एक) खंड (अ) च्या स्तंभ (२) मधील, “ दोनशे रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ एक हजार रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) खंड (ब) च्या स्तंभ (२) मधील, “ कंपनीच्या भागभांडवलानुसार ” या मजकुराने सुरू होणाऱ्या व “ बसविता येत असेल तितके शुल्क ” या मजकुराने संपणाऱ्या मजकुराऐवजी, “ एक हजार रुपयांच्या किमान मर्यादेस व ५०,००,००० रुपयांच्या कमाल मर्यादेस अधीन राहून, कंपनीच्या भाग भांडवलानुसार ०.२ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(२१) अनुच्छेद ४० मध्ये,—

(एक) खंड (ब) च्या स्तंभ (२) मध्ये, “ अशा गहाणखताद्वारे ” या मजकुराने सुरू होणाऱ्या आणि “ किंवा त्याच्या भागाकरिता पाच रुपये ” या मजकुराने संपणाऱ्या मजकुराऐवजी, “ अशा गहाणखताद्वारे प्रतिभूत केलेल्या रकमेच्या ०.५ टक्के, शंभर रुपयांच्या किमान मर्यादेस आणि दहा लाख रुपयांच्या कमाल मर्यादेस अधीन राहून ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) खंड (क) च्या स्तंभ (२) मध्ये, “ दोनशे रुपयांच्या कमाल मर्यादेस अधीन राहून, प्रतिभूत केलेल्या रकमेच्या बंधपत्रावरील (अनुच्छेद १३) शुल्काएवढे शुल्क ” मजकुराऐवजी, “ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(२२) अनुच्छेद ४५ मध्ये,—

(एक) खंड (अ) मधील,—

(क) स्तंभ (१) मध्ये, “ प्रत्येक १,००० रुपये किंवा त्याच्या भागासाठी ” हा मजकूर वगळण्यात येईल;

(ख) स्तंभ (२) मधील, “ दहा रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ आदेशान्वये, प्रदान रकमेच्या एक टक्का ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(दोन) खंड (ब) ऐवजी, पुढील खंड दाखल करण्यात येईल :—

(ब) दिनांकोत्तर किंवा दर्शनोत्तर एका आदेशान्वये प्रदान वर्षापेक्षा जास्त मुदतीपर्यंत प्रदेय करावयाच्या असेल त्याबाबतीत. रकमेच्या दोन टक्के. ”;

(२३) अनुच्छेद ४६ मध्ये, स्तंभ (२) मधील, “ प्रत्येक पाचशे रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता दहा रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ दोन टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(२४) अनुच्छेद ४७ ऐवजी, पुढील अनुच्छेद दाखल करण्यात येईल :—

“ ४७. भागीदारी—

(१) नफा मिळविण्यासाठी व नफ्याच्या हिश्यासाठी- मग तो रोख रकमेच्या स्वरूपात असो किंवा वस्तूच्या स्वरूपात असो- एखादा व्यवसाय चालविणारी मर्यादित दायित्व असलेली भागीदारी व संयुक्त उपक्रम यांच्यासह कोणत्याही भागीदारीचा संलेख—

(अ) भागीदारीमध्ये अंशदानाचा पाचशे रुपये. हिस्सा नसेल किंवा रोख रकमेच्या स्वरूपात आणलेल्या अशा अंशदानाचा हिस्सा ५०,००० रुपयांहून अधिक नसेल त्याबाबतीत,

(ब) रोख रकमेच्या स्वरूपात अंशदानाच्या रकमेच्या एक टक्का आणलेल्या अशा अंशदानाचा हिस्सा पंधरा हजार रुपयांच्या कमाल ५०,००० रुपयांहून अधिक असेल मर्यादेस अधीन राहून. त्याबाबतीत,

(क) असा अंशदानाचा हिस्सा, अशा मालमत्तेच्या बाजारमूल्यावर रोख रक्कम वगळता, मालमत्तेच्या अनुच्छेद २५ च्या खंड (अ), स्वरूपात आणलेला असेल त्या (ब) किंवा यथास्थिति, खंड बाबतीत. (ग) अन्वये अभिहस्तांतरण पत्राच्या बाबतीत बसविण्यायोग्य असलेल्या शुल्काइतके शुल्क.

(२) भागीदारीचे विसर्जन, किंवा भागीदाराची निवृत्ती मर्यादित दायित्वाच्या भागीदारीचा समावेश आणि धंदा चालविण्यासाठी, नफा कमविण्यासाठी आणि नफा वाटून घेण्यासाठी- मग तो रोख रकमेच्या स्वरूपात असो किंवा वस्तूच्या स्वरूपात असो-संयुक्त उपक्रम-

(अ) जेव्हा कोणतीही मालमत्ता, किमान शंभर रुपयाच्या ज्या भागीदाराने आपल्या वाट्याचे अधीनतेने, अशा मालमत्तेच्या अंशदान म्हणून ती भागीदारीत बाजारमूल्यावर अनुच्छेद २५ आणली त्याहून अन्य भागीदाराने च्या यथास्थिति, खंड (अ), भागीदारीचे विसर्जन झाले असता (ब) किंवा (क) अन्वये किंवा एखादा भागीदार निवृत्त अभिहस्तांतरणपत्राच्या बाबतीत झाल्यावर आपला हिस्सा म्हणून बसविण्यायोग्य असलेल्या ताब्यात घेतली असेल तेव्हा. शुल्काइतके शुल्क.

(ब) इतर कोणत्याही बाबतीत, पाचशे रुपये. ”;

(२५) अनुच्छेद ४८ मधील,-(एक) खंड (अ) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ शंभर रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(दोन) खंड (ब) मधील स्तंभ (२) मध्ये, “ शंभर रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(तीन) खंड (क) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ शंभर रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(चार) खंड (ड) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ शंभर रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(पाच) खंड (इ) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ शंभर रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(सहा) खंड (फ) मधील, उप-खंड (दोन) च्या परिच्छेद (अ) मध्ये, “ नातू, नात किंवा असे इतर जवळचे नातेवाईक ” या मजकुराऐवजी “ मुलगा, नातू, नात किंवा विवाहसाथीचे वडील, आई, भाऊ किंवा बहीण ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(सात) खंड (ह) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ शंभर रुपये ” या मजकुराऐवजी, “ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(२६) अनुच्छेद ५१ ऐवजी, पुढील अनुच्छेद दाखल करण्यात येईल :—

“ ५१. गहाण मालमत्तेचे प्रत्यंतरणपत्र. पाचशे रुपये. ”,

(२७) अनुच्छेद ५२ मधील, स्तंभ (१) च्या खंड (अ) मध्ये, “ वरीलपैकी नातेसंबंध असणाऱ्या व्यक्तीचे कायदेशीर वारस यांनी किंवा त्यांच्यावतीने ” या मजकुरानंतर, “ कोणत्याही स्वरूपातील मोबदल्याशिवाय ” हा मजकूर जादा दाखल करण्यात येईल ;

(२८) अनुच्छेद ५३ मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ प्रतिभूत केलेल्या कर्जाच्या रकमेच्या बंधनपत्रावरील (अनुच्छेद १३) शुल्काएवढे शुल्क ” या मजकुराऐवजी, “ किमान पाचशे रुपयांच्या अधीनतेने, प्रतिभूत केलेल्या कर्जाच्या रकमेच्या एक टक्का ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(२९) अनुच्छेद ५४ ऐवजी, पुढील अनुच्छेद दाखल करण्यात येईल :—

५४. प्रतिभूति-बंधपत्र किंवा गहाणखत.—एखाद्या पदाचे उचित कार्यपालन करण्याकरिता प्रतिभूती म्हणून किंवा त्या पदाच्या नात्याने मिळालेला पैसा किंवा इतर मालमत्ता यांचा हिशेब देण्याकरिता निष्पादित केलेले किंवा एखाद्या कराराच्या रीतसर पालनाची हमी म्हणून एखाद्या जामीनदाराने निष्पादित करून दिलेले किंवा न्यायालयाच्या किंवा सरकारी अधिकाऱ्याच्या आदेशास अनुलक्षून निष्पादित करून दिलेले, परंतु, महाराष्ट्र न्यायालय-शुल्क अधिनियमाद्वारे अन्यथा तरतूद न केलेले.

विलेखाद्वारे प्रतिभूत केलेल्या रकमेच्या ०.५ टक्के मात्र दहा लाख रुपयांच्या कमालमर्यादेस अधीन राहून :

परंतु, जिच्यासाठी एखादी व्यक्ती जामीन राहिली आहे किंवा तिने प्रतिभूती बंधपत्र किंवा गहाणखत करून दिलेले आहे अशा एखाद्या व्यक्तीकडून करण्यात आलेल्या एखाद्या संलेखावर अनुच्छेद ४० अन्वये शुल्क भरले असेल त्याबाबतीत, शंभर रुपये एवढे शुल्क देय असेल. ”;

सूट

बंधपत्र किंवा अन्य संलेख
जेव्हा,—

(अ) धर्मार्थ दवाखाना किंवा
रुग्णालय किंवा सार्वजनिक
उपयुक्ततेचे इतर कोणतेही उद्दिष्ट
यांसाठी देण्यात येणाऱ्या खाजगी
अंशदानातून होणारे स्थानिक उत्पन्न,
दरमहा विनिर्दिष्ट रकमेपेक्षा कमी
होणार नाही अशी हमी देण्याच्या
प्रयोजनासाठी कोणत्याही व्यक्तीने;

(ब) महाराष्ट्र पाटबंधारे अधिनियम,
१९७६ याच्या कलम ११४ अन्वये
राज्य शासनाने केलेल्या नियमांनुसार;

१९७६ चा
महा. ३८.

(क) जमीन सुधारणा कर्ज
अधिनियम, १८८३ किंवा शेतकरी
कर्ज अधिनियम, १८८४ याअन्वये
कर्जाऊ रकमा घेणाऱ्या व्यक्तींनी
किंवा त्यांच्या जामिनदारांनी अशा
कर्जाऊ रकमांच्या परतफेडीबद्दलची
प्रतिभूती म्हणून;

१८८३ चा
१९.
१८८४ चा
१२.

(ड) एखाद्या पदाचे कार्य रीतसर
पार पाडण्याबद्दल किंवा त्या
पदाच्या नात्याने मिळालेला पैसा
किंवा इतर मालमत्ता यांचा योग्य
हिशेब देण्याबद्दल प्रतिभूति म्हणून
शासकीय अधिकाऱ्यांनी किंवा
त्यांच्या जामिनदारांनी ;

निष्पादित करून दिलेला असेल
तेव्हा.

(३०) अनुच्छेद ५५ मधील,—

(एक) खंड (अ) मध्ये, उप-खंड (एक) च्या स्तंभ (२)
मधील, “ प्रत्येक पाचशे रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता
दहा रुपये ” या मजकुराऐवजी “ दोन टक्के ” हा मजकूर दाखल
करण्यात येईल ;

(दोन) खंड (ब) मधील,—

(क) उप-खंड (एक) च्या स्तंभ (२) मधील, “ स्वव्यवस्था
रद्द करण्याबद्दलच्या संलेखात ” या मजकुराने सुरू होणाऱ्या आणि “ दोनशे
रुपयांहून अधिक असणार नाही ” या मजकुराने संपणाऱ्या मजकुराऐवजी
“ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(ख) उप-खंड (दोन) च्या स्तंभ (२) मधील “ संव्यवस्था रद्द करण्याबद्दलच्या संलेखात ” या मजकुराने सुरू होणाऱ्या आणि “ दोनशे रुपयांहून अधिक असणार नाही ” या मजकुराने संपणाऱ्या मजकुराऐवजी “ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

(३१) अनुच्छेद ५९ मध्ये,—

(एक) खंड (अ) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ प्रत्येक १०० रुपयांकरिता किंवा त्याच्या भागाकरिता पन्नास पैसे ” या मजकुराऐवजी “ ०.५ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

(दोन) खंड (ब), (क) आणि (ड) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ हस्तांतरणात नमूद केल्याप्रमाणे हितसंबंधाच्या रकमेइतक्या ” या मजकुराने सुरू होणाऱ्या आणि “ दोनशे रुपयांच्या कमाल मर्यादेच्या अधीन राहून ” या मजकुराने संपणाऱ्या मजकुराऐवजी, “ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(३२) अनुच्छेद ६० मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ हस्तांतरणाची विषयवस्तू असणाऱ्या मालमत्तेच्या ” या मजकुराने सुरू होणाऱ्या आणि “ शुल्काइतके शुल्क ” या मजकुराने संपणाऱ्या मजकुराऐवजी, पुढील मजकूर दाखल करण्यात येईल :—

“ भाडेपट्ट्याच्या उर्वरित कालावधीकरिता अनुच्छेद ३६ च्या खंड (एक), (दोन), (तीन) किंवा (चार) अन्वये, यथास्थिति, भाडेपट्ट्यावर बसविण्यायोग्य असलेल्या शुल्काइतके शुल्क ”;

(३३) अनुच्छेद ६१ मध्ये,—

(एक) नोंद (अ) मध्ये,—

(एक) उप-नोंद (अ) मधील, उप-खंड (एक) च्या स्तंभ (२) मध्ये, “ प्रत्येक पाचशे रुपयांकरिता किंवा त्यांच्या भागाकरिता दहा रुपये ” या मजकुराऐवजी “ दोन टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

(दोन) उप-नोंद (ब) मध्ये,—

(क) उप-खंड (एक) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ संव्यवस्था केलेल्या रकमेइतक्या ” या मजकुराने सुरू होणाऱ्या आणि “ दोनशे रुपयांपेक्षा अधिक असणार नाही ” या मजकुराने संपणाऱ्या मजकुराऐवजी, “ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(ख) खंड (दोन) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ संव्यवस्था केलेल्या रकमेइतक्या ” या मजकुराने सुरू होणाऱ्या आणि “ दोनशे रुपयांपेक्षा अधिक असणार नाही ” या मजकुराने संपणाऱ्या मजकुराऐवजी, “ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(दोन) नोंद (ब) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ संव्यवस्था केलेल्या रकमेइतक्या ” या मजकुराने सुरु होणाऱ्या आणि “ दोनशे रुपये ” या मजकुराने संपणाऱ्या मजकुराऐवजी, “ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

(३४) अनुच्छेद ६३ मध्ये,—

(एक) खंड (अ) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ शंभर रुपये ” या मजकुराऐवजी “ पाचशे रुपये ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

(दोन) खंड (ब) मधील, स्तंभ (२) मध्ये, “ पाच लाख रुपयांच्या ” या मजकुराने सुरु होणाऱ्या आणि “ भागाकरिता १०० रुपये ” या मजकुराने संपणाऱ्या मजकुराऐवजी, “ पंचवीस लाख रुपयांच्या कमाल मर्यादेस अधीन राहून, पाचशे रुपये अधिक दहा लाख रुपयांवरील रकमेच्या ०.१ टक्के ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.